

**Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського**

**ПРОГРАМА І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
З МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА**

Галузь знань: **0202 Мистецтво**

Напрямок підготовки: **6.020204 Музичне мистецтво***
денна (заочна) форма навчання

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В час, коли відбуваються якісні зміни освіти, виникає необхідність вдосконалення професійної підготовки кадрів, зокрема й вчителів музики для загальноосвітньої школи. Професійна діяльність вчителя музики вимагає складних за своєю структурою знань, умінь та навичок, яких він набуває протягом навчання в Інституті педагогіки психології та мистецтв (напрям підготовки “Музичне мистецтво”). Підготовка вчителя музики складається з оволодіння рядом дисциплін загальнотеоретичного характеру, психолого-педагогічного циклу, але особлива увага приділяється фаховим дисциплінам (диригування, постановка голосу, основний та додатковий музичні інструменти теорія та історія музики тощо). Отже, за час навчання студент повинен оволодіти досить складними знаннями, уміннями та навичками інструментального та вокального виконавства, керування хоровим та інструментальним колективом, аналізу музичних творів тощо.

Виходячи з навчальних планів та програм напряму підготовки “Музичне мистецтво” та з метою відбору абітурієнтів з відповідними даними (володіння музичним інструментом, співацьким голосом, наявністю музичного слуху та відчуття ритму, знання елементарної теорії музики) до **програми творчого конкурсу з музики** внесені такі завдання:

1. Виконати на музичному інструменті (фортепіано, баян, акордеон, скрипка, бандура) два твори: поліфонія та твір великої форми.
2. Виконати два вокальних твори: без супроводу та під власний акомпанемент.
3. Перевірка музичних здібностей – слуху, ритму; знань елементарної теорії музики.

I. При виконанні першого завдання абітурієнт повинен на високому художньому рівні виконати програмний матеріал, розкривши при цьому характерні стильові ознаки музичних творів.

Приблизний рівень складності інструментальних творів

Фортепіано:

1. Поліфонія:

Й.С. Бах *Інвенції (2-х, 3-х голосі за вибором)*
Г.Гендель *Частини з сюїти (Алеманда, Куранта тощо за вибором)*
Й.С.Бах *Частини з сюїти (Алеманда, Куранта тощо за вибором)*
Є.Юцевич *Інвенція на тему укр. нар. пісні «Сонце низенько»*
О.Скрябін *Канон*
Ю.Щуровський *Фуга*

2. Твір великої форми:

Д.Скарлатті *Сонати(за вибором)*
М.Клементі *Сонати(за вибором)*
К.М.Вебер *Анданте з варіаціями*
М.Глінка *Варіації на тему рос. нар. пісні «Среди долины ровныя»*

Баян, акордеон:

1. Поліфонія:

Й.С. Бах *Інвенція ля-мінор.*
Є. Юцевич *Фуга мі-мінор.*
А. Кореллі *Прелюдія мі-мінор.*

2. Твір великої форми:

Д. Бортнянський *Соната до-мажор ч.1.*
М.Завадський *Думка.*
Е. Юцевич *Тема з варіаціями.*

Скрипка

1. Рухлива п'єса, або кантилена:

М. Рубінштейн *Прялка*
Л. Обер *Тамбурин, Престо*
П. Чайковський *Мазурка*
А. Дворжак *Циганська пісня*
К. Сен-Санс *Лебідь (з сюїти «Карнавал тварин»)*
Х.В. Глюк *Мелодія (з опери «Орфей»)*
Г. Бом *Безперервний рух*

2. Твір великої форми, або концертна п'єса

М. Комаровський *Концерт №1 ч.1.*

А.Вівальді *Концерт ля-мінор ч.1, або ч.2,3*
В.А. Моцарт *Концерт «Аделаїда» ч.1*
Н. Акколаї *Концерт №1 ч.1*

Бандура

1. Поліфонія:

Й.С. Бах *Лярго*
К. Мясков *Пісня*

2. Твір великої форми:

С. Баштан *Варіації на тему укр. нар. пісні «Ой, джигуне, джигуне»*
С. Баштан *Варіації на тему укр. нар. пісні «Йшли корови із діброви»*
В.Кухта *Фантазія на теми укр. нар. пісень*

II. Виконання другого завдання має на меті виявлення вокальних даних абітурієнта: діапазон, тембр, тип голосу. Крім того виявляється якість музичного слуху, чистота інтонування, виразність виконання, перевіряється вміння акомпанувати собі при співі (одна з найголовніших навичок для вчителя музики).

Вокальні твори повинні бути різнохарактерні: твір без супроводу кантиленного, ліричного характеру; твір з акомпанементом – жвавий, маршовий, жартівливий (бажано з шкільного репертуару).

Приблизний рівень складності вокальних творів

1. Твір без супроводу:

укр. нар. пісня в обр. Г.Верьовки *«Тихо над річкою»*
укр. нар. пісня *«Там, де Ятрань круто в'ється»*
укр. нар. пісня *«Місяць на небі»*
укр. нар. пісня *«Чорнії брови, карії очі»*
укр. нар. пісня *«Ой і не стелися хрещатий барвінку»*
укр. нар. пісня *«Туман ярм»*

2. Твір під власний акомпанемент:

укр. нар. пісня в обр. Л.Ревуцького *«Ой, єсть в лісі калина»*
укр. нар. пісня в обр. Л.Ревуцького *«Подоляночка»*
укр. нар. пісня в обр. К.Стеценка *«Ой, на горі жито»*
Л.Дичко *«Роботящий півник»*
А.Мигай *«Дощик»*
А.Філіпенко *«Новорічна»*

III. Третє завдання виявляє у абітурієнтів знання основ музичної грамоти (розташування нот на нотному стані, основний поділ тривалостей, поняття про прості інтервали, лад, тональність, акорд, знаки альтерації тощо). Окрім цього абітурієнти повинні вміти співати та визначати на слух прості інтервали, мажорні та мінорні звукоряди, мажорні та мінорні тризвуки, відтворювати нескладні ритмічні малюнки.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АБІТУРІЄНТІВ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ “МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО” ПІД ЧАС ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Загальна оцінка знань та вмінь абітурієнтів напряму підготовки “Музичне мистецтво” під час творчого конкурсу складає **середнє арифметичне суми оцінювання трьох, винесених на конкурс завдань:**

- гри на музінструменті;
- виконанні вокальних творів (співу);
- перевірки музичних здібностей, знання теорії музики.

Кожне із завдань оцінюється за такими критеріями:

ГРА НА МУЗИЧНОМУ ІНСТРУМЕНТІ

Оцінка «5» (167-200 балів) - виставляється абітурієнту, який на високому художньому рівні виконав обов’язкові твори, всебічно розкрив стильові ознаки обох творів.

Оцінка «4» (134-166) - виставляється абітурієнту, який на досить високому художньому рівні виконав музичні твори, але допустив окремі незначні помилки (неточності) у відтворенні нотного тексту: штрихи, динамічні відтінки тощо.

Оцінка «3» (100-133) - виставляється абітурієнту, який на достатньому рівні виконав програмний матеріал, але допустив значні помилки у відтворенні нотного тексту: темп, ритм, поверхово передав стильові особливості творів.

Оцінка «2» (менше 100) - виставляється абітурієнту, коли він не зміг виконати програмні твори, або виконав їх частково з порушенням нотного тексту, стильових особливостей творів тощо.

ВИКОНАННЯ ВОКАЛЬНИХ ТВОРІВ (спів)

Оцінка «5» (167-200 балів) - виставляється абітурієнту, який на високому художньому рівні виконав вокальні твори, вірно передав їх характер, розкрив вокальну природність голосу – гнучкість, легкість у виконанні різних технічних, динамічних та штрихових прийомів, має здоровий голосовий апарат.

Оцінка «4» (134-166) - виставляється абітурієнту, який виконав вокальні твори на достатньо високому художньому рівні з незначними помилками (неточностями) щодо техніки виконання – динаміка, фразування, дикція тощо.

Оцінка «3» (100-133) - виставляється абітурієнту у випадку, коли він виконав твори із значними помилками – порушення інтонації, спів без опори, помилки в ритмі, форсування звуку тощо.

Оцінка «2» (менше 100) - виставляється абітурієнту, коли він не зміг виконати обов'язкових творів, або виконував їх частково, порушуючи інтонацію, ритм, погано знав музичний та літературний текст.

МУЗИЧНІ ЗДІБНОСТІ, ЗНАННЯ ТЕОРІЇ МУЗИКИ

Оцінка «5» (167-200 балів) - виставляється абітурієнту, який вірно відповів на поставлене теоретичне запитання, правильно проспівав та визначив на слух усі лади, інтервали, тризвуки тощо.

Оцінка «4» (134-166) - виставляється абітурієнту, який вірно відповів на поставлене теоретичне запитання, але при співі, або визначенні на слух, допустив незначні помилки.

Оцінка «3» (100-133) - виставляється абітурієнту, який дав неповну відповідь на теоретичне питання, правильно проспівав, або визначив на слух, лише половину заданих ладів, інтервалів, тризвуків тощо.

Оцінка «2» (менше 100) - виставляється абітурієнту у випадку невірної відповіді на поставлене теоретичне запитання та правильно проспівав, або визначив на слух, менш, як половину заданих ладів, інтервалів, тризвуків тощо.